

[Indenrigsministeren.]

nærmede sig en Buddha, en Sfinks, som det var en Forbrydelse at sige noget om, at fortrædige paa den ene eller den anden Maade. Det er efterhaanden blevet saadan her i Landet med dette Kreditforenings-system og dette Kreditsystem, at det er umuligt, at nogenlunde fornuftige Argumenter kan komme til at virke overfor det, fordi de Mennesker, man taler til — og det forekommer mig, at den ærede Ordfører for Venstre (Stensballe) i Dag var en af dem —, overhovedet undlader at diskutere det Spørgsmaal, vel sagtens fordi de ogsaa undlader at tænke over det. Men jeg vil gerne sige her i Dag, at dette Spørgsmaal kommer man, uanset om der er Krise her i Landet eller ikke, ikke udenom i den kommende Tid; det er givet, at det maa finde sin Løsning. Vort Kreditsystem er, som jeg siger, stivnet, og desværre er det mit Indtryk, at dermed er fulgt, at Kreditsystemets Mænd og Kreditforeningernes Mænd til en vis Grad i deres Opfattelse er stivnet sammen med Systemet. Det gælder ikke alle, men det gælder Hovedparten af de Herrer, saa vidt jeg kan skønne. Det er maaske forstaaeligt, og man kan ogsaa medgive Kreditsystemets Mænd dette, at der er meget, der frister dertil, fordi det Kreditsystem, vi her har bygget op, for saa vidt har skabt et Monopol for Kreditgivningen her i Landet, og et Monopol virker altid søvndyssende overfor nye Tanker. Det kan være undskyldende, men bedre var det, om Kreditsystemets Mænd foruden at være tekniske Ledere af disse Foreninger, Laan-tagernes Tjenestemænd, saa sig lidt mere om finansielt og kreditmæssigt i den Verden, vi nu en Gang lever i, saa at man følte, der var en lille Smule mere Vidtskuenhed og finansiell Kyndighed ogsaa paa Omraader, der ikke absolut falder sammen med selve det at administrere en Kreditforening. Jeg har den Opfattelse, at man kan være en fortræffelig Administrator af en Kreditforening, selv om man overhovedet ikke har allermindste Forstand paa Kredit- og Finansspørgsmaal.

At vi er naaet til et saadant Punkt, som jeg her nævnte, er der flere Tegn paa. Jeg kunde ikke være til Stede, medens Ordføreren for det konservative Parti talte, men det er sagt mig, at ogsaa den konser-

vative Ordfører fremkom med Udtalelser, der tyder paa, at han for sin Del erkender, at der her er et Problem, som maa løses. Men der er mange andre Eksempler herpaa. Da Forslaget blev forelagt i Sommer, fremkom der paa de Steder, hvor den Slags diskuteres, i Dagspressens Finans- og Handelstidender og i Tidsskrifter, finanskyndige Udtalelser, som ganske vist ikke — det kunde jeg heller ikke vente — lyste Forslaget i Kuld og Køn, men som gav Udtryk for, at Forslaget rørte ved noget, som maatte og vilde bryde igennem. Jeg henviser blandt andet til en Artikel i Finanstidende, hvor det efter en Meddelelse om, at Forslaget ikke har faaet Oppositionens Stemmer i Folketinget, og at de fleste Kreditforeningsledere har afvist det, netop siges, at saadan som Forholdene har udviklet sig,

„er det dog et Spørgsmaal, om selve Tanken ikke var en nærmere Overvejelse værd fra Kreditforeningernes Side. Man kan forstaa“, udtales der, „at disse ikke gerne giver Afkald paa den Indflydelse, som de hidtil har haft paa Laanemarkedet og dermed paa Byggeriets Omfang, idet Forholdene i høj Grad opfordrer til Forsigtighed paa dette Omraade, hvor meget man end maa ønske Arbejdsløsheden modarbejdet. Men hvis Sagen ordnedes paa den Maade, at Udstedelsen af de kortfristede Obligationer helt lagdes i Hænderne paa Kreditforeningerne, forekommer det os, at Planens Virkeliggørelse maatte være mindre betænkelig for Kreditforeningerne, der da selv kunde stille deres Betingelser med Hensyn til Panternes Vurdering og Belaaning“ — altsaa hvis det kunde lægges i Kreditforeningernes egne Hænder, saaledes som der netop gives Adgang til efter den Affattelse, Lovforslaget har i dette Øjeblik.

Jeg gør endvidere opmærksom paa en anden Udtalelse, der fremkom omtrent paa samme Tid, og som for saa vidt tolkede den modstaaende Parts, Laangivernes, Interesse i Spørgsmaalet. Det siges i en Artikel i Sparekassetidende, der redigeres af Folketingsmand Himmelstrup, at den økonomiske og finansielle Udvikling gennem den senere Tid med de uhyre Svingninger, Rente- og Kurssvingninger, maa opfordre Sparekasserne til i højere Grad at have deres likvide Midler anbragt i kortfristede Obligationer.